

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Β'	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και ερευνητικές ασκήσεις	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://history.ionio.gr/postgraduate/documentation/studies/modern-history/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Θα έχουν διερευνήσει το φαινόμενο των σύγχρονων πολιτικών επαναστάσεων οι οποίες ανέτρεψαν παραδοσιακά πολιτικά συστήματα διακυβέρνησης («Παλιό Καθεστώς», αυτοκρατορίες). 2. Θα έχουν συνδέσει τις σύγχρονες πολιτικές επαναστάσεις (Αμερικανική, Γαλλική, Ελληνική) με τη διαμόρφωση του μοντέλου του σύγχρονου εθνικού κράτους. 3. Θα έχουν συνειδητοποιήσει τις διαφορές των σύγχρονων πολιτικών επαναστάσεων με τις παραδοσιακές/προ-πολιτικές επαναστάσεις. 4. Θα έχουν αντιληφθεί τις μεγάλες αλλαγές που επέφερε η Νεωτερικότητα στα πεδία της

πολιτικής, της οικονομίας, της κοινωνίας, των ιδεών.
5. Θα έχουν εμβαθύνει στο φαινόμενο της εξουσίας.
6. Θα έχουν μελετήσει τις βαθύτερες αιτίες και δυνάμεις αλλά και τις συγκυρίες που προκάλεσαν τον επαναστατικό αναβρασμό στη Ρωσία με αποκορύφωμα την Οκτωβριανή Επανάσταση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης, ανάπτυξη της συνδυαστικής και αναλυτικής ικανότητας, αυτόνομη και ομαδική εργασία, εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής, καλλιέργεια της αντίληψης του ιστορικού χρόνου.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κεντρικός θεματικός άξονας του μαθήματος είναι το φαινόμενο των σύγχρονων πολιτικών επαναστάσεων στην Ευρώπη και την Αμερική τον 18ο και τον 19ο αιώνα, οι οποίες ανέτρεψαν παραδοσιακά πολιτικά συστήματα διακυβέρνησης και δημιούργησαν το μοντέλο του σύγχρονου εθνικού κράτους. Επίσης, μελετάται η πορεία προς την Οκτωβριανή Επανάσταση η οποία αποτέλεσε τομή τόσο στη ρωσική όσο και στην παγκόσμια ιστορία.

Οι παραδόσεις είναι διαρθρωμένες ως εξής:

1. Έννοια της επανάστασης/θεωρητικά ζητήματα

(Διδάσκουσα: Φωτεινή Βάκη)

Το μάθημα επιχειρεί την εννοιολογική οριοθέτηση της επανάστασης αντιπαραβάλλοντάς της προς τις προ-νεωτερικές στάσεις και εξεγέρσεις. Έμφαση θα δοθεί στην πρόσληψη της επανάστασης τον 18^ο αιώνα ως ριζικά «νέας αρχής» που προσανατολίζεται στην εδραίωση του κράτους δικαίου, στην κατοχύρωση πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων καθώς επίσης και στο «κοινωνικό ζήτημα». Η έννοια της επανάστασης θα διερευνηθεί επιπλέον σε σχέση με προβληματοθεσίες της Φιλοσοφίας της Ιστορίας και συγκεκριμένα, με τις αλλαγές που επιφέρει στην πρόσληψη του ιστορικού χρόνου. Είναι η επανάσταση το αναπόδραστο και «προεξοφλημένο» τέλος της ιστορίας ή μια βαθιά τομή που εγκαινιάζει το ριζικό νέο; Τέλος, θα επιχειρηθεί η φιλοσοφική ερμηνεία της γαλλικής Επανάστασης μέσα από μείζονα κείμενα στοχαστών του 18^{ου} και του 20^{ου} αιώνα.

2. Η Αμερικανική Επανάσταση: από τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας στο εθνικό Κράτος των ΗΠΑ

(Διδάσκουσα: Μαρία Δαμηλάκου)

Το μάθημα προσεγγίζει την Αμερικανική Επανάσταση μέσα από την προοπτική της μακράς, μεσαίας και μικρής χρονικής διάρκειας δίνοντας έμφαση στις αλλαγές που γνώρισαν οι διατλαντικές ευρωπαϊκές αυτοκρατορίες κατά τον 18^ο αιώνα και στη διαμόρφωση της επαναστατικής συγκυρίας στις βρετανικές αποικίες της Β. Αμερικής μετά το 1763. Μέσα από κείμενα όπως η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας του 1776 και το *Common Sense* του Τόμας Πάιν μελετώνται οι ιδεολογικές βάσεις της Αμερικανικής Επανάστασης. Τέλος, εξετάζεται η διαδικασία συγκρότησης του εθνικού κράτους των ΗΠΑ μέσα από κομβικά ζητήματα όπως η συνομοσπονδιακή/ομοσπονδιακή οργάνωση του νέου κράτους, ο διαχωρισμός Βορρά/Νότου, η επέκταση προς τη Δύση.

3. Η Γαλλική Επανάσταση (Διδάσκων: Νίκος Κοκκομέλης)

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδείξει τη Γαλλική Επανάσταση ως σημείο τομής στη μελέτη των ιστορικών χρόνων. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στη περιοδολόγηση αλλά και στον ριζοσπαστικά νεωτερικό της χαρακτήρα. Με σημείο εκκίνησης το σχήμα της «Εποχής των Επαναστάσεων», οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να κατανοήσουν την Γαλλική Επανάσταση ως απαρχή μιας πανευρωπαϊκής κληρονομιάς επαναστατικών εξεγέρσεων αλλά και να τοποθετήσουν ιστορικά ζητήματα όπως η Τρομοκρατία, ο Εμφύλιος Πόλεμος, η ριζοσπαστικοποίηση, οι σχέσεις Κράτους και Εκκλησίας, η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη και η κατάργηση της δουλείας.

4/5. Η Ελληνική Επανάσταση I και II (Διδάσκοντες: Σίμος Μποζίκης / Διονύσης Τζάκης)

Τα μαθήματα «Ελληνική Επανάσταση I και II» πραγματεύονται τη γένεση του ελληνικού εθνικού κινήματος και την Επανάσταση του 1821. Η συνωμοτική δράση της Φιλικής Εταιρείας, ο πόλεμος της εθνικής ανεξαρτησίας και η συγκρότηση σύγχρονων πολιτικών θεσμών και μηχανισμών διοίκησης στη διάρκεια της επαναστατικής δεκαετίας τοποθετούνται στο πλαίσιο των σύγχρονων κοινωνικοπολιτικών και εθνικών επαναστάσεων στην Ευρώπη και την Αμερική στα τέλη του 18^{ου} και στις αρχές του 19^{ου} αιώνα και αντιμετωπίζονται ως παραδείγματα των σύνθετων διεργασιών αποδιοργάνωσης των παραδοσιακών δομών, νοοτροπιών και ταυτοτήτων, δηλαδή ως παραδείγματα των μεγάλης κλίμακας αλλαγών που διαπερνούν την ελληνική κοινωνία της εποχής και τη μετασχηματίζουν.

6. Ο δρόμος προς την Οκτωβριανή Επανάσταση (Διδάσκοντες: Διονύσης Χουρχούλης/ Νικόλας Πίσσης)

Στο μάθημα εξετάζονται τα σημεία καμπής της ιστορικής εξέλιξης της Ρωσίας από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα έως την έκρηξη των επαναστάσεων του 1917, την πτώση του τσαρικού καθεστώτος και την επικράτηση των Μπολσεβίκων. Βασικός άξονας του μαθήματος είναι οι ποικίλες εσωτερικές προκλήσεις που αντιμετώπιζε η τσαρική Ρωσία ήδη από τον Κριμαϊκό Πόλεμο που κατέδειξε τις αδυναμίες της με έμφαση στις μεταρρυθμιστικές απόπειρες και τις προσπάθειες πολιτικού, κοινωνικού και οικονομικού εκσυγχρονισμού της αχανούς αυτής χώρας. Αναλύονται οι επιτυχίες και αποτυχίες των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών, ο ρόλος των προσωπικοτήτων (τσάρων, πολιτικών, διανοουμένων και επαναστατών), προηγούμενες επαναστατικές κινήσεις ή γενικότερα ενέργειες ομάδων ή ατόμων εχθρικών προς το τσαρικό καθεστώς, ιδεολογικές εξελίξεις και ζυμώσεις, εντάσεις και κρίσεις στο εσωτερικό της Ρωσίας. Τέλος, ειδική αναφορά γίνεται στον ρόλο που διαδραμάτισαν για την υπονόμευση του τσαρικού καθεστώτος και την έκρηξη των επαναστάσεων -πριν και κατά τη διάρκεια του 1917- οι εξωτερικές πιέσεις που δέχθηκε η Ρωσία κατά τη διάρκεια συγκρούσεων όπως ο Ρωσοϊαπωνικός Πόλεμος και ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Παραδόσεις πρόσωπο με πρόσωπο / εξ αποστάσεως εκπαίδευση και υποστήριξη																				
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Πλατφόρμα σύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας Πλατφόρμα ασύγχρονης διδασκαλίας Χρήση power point, προβολή οπτικο-ακουστικού υλικού.																				
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις/παρακολούθηση, προετοιμασία, συμμετοχή</td><td>40</td></tr><tr><td>Παρακολούθηση διαλέξεων από άλλα μαθήματα του ΠΜΣ στα οποία ο φοιτητής δεν αξιολογείται αλλά των οποίων η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική</td><td>15</td></tr><tr><td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td><td>100</td></tr><tr><td>Ερευνητικές ασκήσεις</td><td>60</td></tr><tr><td>Συγγραφή τελικής εργασίας</td><td>120</td></tr><tr><td>Συνεργασία με διδάσκοντες</td><td>40</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>375 ώρες</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις/παρακολούθηση, προετοιμασία, συμμετοχή	40	Παρακολούθηση διαλέξεων από άλλα μαθήματα του ΠΜΣ στα οποία ο φοιτητής δεν αξιολογείται αλλά των οποίων η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική	15	Μελέτη βιβλιογραφίας	100	Ερευνητικές ασκήσεις	60	Συγγραφή τελικής εργασίας	120	Συνεργασία με διδάσκοντες	40					Σύνολο Μαθήματος	375 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
	Διαλέξεις/παρακολούθηση, προετοιμασία, συμμετοχή	40																			
	Παρακολούθηση διαλέξεων από άλλα μαθήματα του ΠΜΣ στα οποία ο φοιτητής δεν αξιολογείται αλλά των οποίων η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική	15																			
	Μελέτη βιβλιογραφίας	100																			
	Ερευνητικές ασκήσεις	60																			
	Συγγραφή τελικής εργασίας	120																			
	Συνεργασία με διδάσκοντες	40																			
Σύνολο Μαθήματος	375 ώρες																				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Η γλώσσα αξιολόγησης είναι τα ελληνικά. Μέθοδοι αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none">• Γραπτή εργασία• Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις• Προφορικές παρουσιάσεις στην τάξη																				

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Έννοια της επανάστασης/θεωρητικά ζητήματα

Arendt, Hannah, *Για την επανάσταση*, μτφρ. Αγγελική Στουπάκη, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2006.

Benjamin, Walter, *Για μια κριτική της βίας/Για την έννοια της ιστορίας*, μτφρ. Χρήστος Μαρσέλλος, επιλεγ. Μαριλένα Καρρά, Αθήνα, Έρμα, 2023.

Burke, Edmund, *Στοχασμοί για την Επανάσταση στη Γαλλία*, μετάφραση, επιμέλεια, εισαγωγή, Χ. Γρηγορίου, Αθήνα, Σαββάλας, 2010.

Καντ, Ι., «Απάνω στο κοινό απόφθεγμα: Τούτο μπορεί να είναι ορθό στη θεωρία, αλλά για την πράξη δεν ισχύει» στο: Ι. Καντ, *Δοκίμια*, μετάφραση-εισαγωγή-επιμέλεια Ε. Παπανούτσος, Αθήνα, Δωδώνη, 1971.

Καντ, Ι., *Η Διένεξη των Σχολών*, μετάφραση-εισαγωγή-επιμέλεια Θ. Γκιούρας, Αθήνα, Σαββάλας, 2004.

Ροβεσπιέρος, *Αρετή και Τρομοκρατία: Λόγοι από την Γαλλική Επανάσταση*, μτφρ. Θάνος Σαμαρτζής, επιμ. Σλαβόι Ζίζεκ, Αθήνα, Εκδόσεις του εικοστού πρώτου, 2008.

Tocqueville, Alexis de, *Το παλαιό καθεστώς και η επανάσταση*, μτφρ. Ανδρέας Παππάς, Αθήνα, Πόλις, 2006.

Traverso, Enzo, *Επανάσταση. Διανοητική και πολιτισμική ιστορία*, μτφρ., Νίκος Κούρκουλος, Αθήνα, Εκδόσεις του εικοστού πρώτου, 2022.

2. Η Αμερικανική Επανάσταση: από τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας στο εθνικό Κράτος των ΗΠΑ

Jack Green, «Η Αμερικανική Επανάσταση» (μτφ. Αντώνης Αμπούτης), στο: *Επαναστάσεις 1776-1830. Σύγχρονες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις*, Αθήνα, ΕΜΝΕ – Μνήμων, 2022, σ. 435-458.

Colin Bonwick, *The American revolution*, Palgrave Macmillan, 2η έκδοση, 2005.

Roberto Breña, «Τα κινήματα για την ανεξαρτησία της αμερικανικής ηπείρου» (μτφ. Μαρία Δαμηλάκου), στο: *Επαναστάσεις 1776-1830. Σύγχρονες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις*, Αθήνα, ΕΜΝΕ – Μνήμων, 2022 σ. 459-529.

Howard Zinn, *Ιστορία του λαού των Ηνωμένων Πολιτειών. Μια κοινωνική ιστορία της Αμερικής από την εποχή του Κολόμβου ως τις αρχές του 21ου αιώνα*, Αθήνα, Αιώρα, 2008. Τα κεφάλαια «Η τυραννία είναι πάντα τυραννία» και «Κάτι σαν επανάσταση», σ. 75-92 και 93-120, αντίστοιχα.

Paul Levine - Ντόρα Τσιμπούκη, *Αμερικάνικες ταυτότητες. Η λογοτεχνική ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών 1603-2000*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη, 2006. Τα κεφάλαια του Paul Levine, «Η πουριτανική φαντασία» και «Η γένεση του αμερικανικού ονείρου», σ. 31-43 και 44-57, αντίστοιχα.

A. Hamilton, J. Madison, J. Jay, *Τα ομοσπονδιακά κείμενα των ΗΠΑ (The Federalist Papers)*, μτφ. Ελένη Χατζηδημητρίου, Αθήνα, Παπαζήση, 2009.

3. Η Γαλλική Επανάσταση

Ξένη Δ. Μπαλωτή, *Γαλλική Επανάσταση 1789-1799*, βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2020.

Φρανσουά Φυρέ – Ντενί Ρισέ, *Η Γαλλική Επανάσταση*, μτφ. Ηλίας Αθανασιάδης, Βάσω Μαργώνη, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 1997.

Eric Hobsbawm, *Η εποχή των επαναστάσεων (1789-1848)*, μτφ. Μαριέτα Οικονομοπούλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1990.

Annie Jourdan, *Νέα Ιστορία της Γαλλικής Επανάστασης*, μτφ. Κώστας Γαγανάκης, εκδόσεις Πόλις, Αθήνα 2023.

Arno J. Mayer, *The Furies. Violence and Terror in the French and Russian Revolutions*, Princeton, Princeton University Press, 2000.

Eric Vuillard, *14^η Ιουλίου*, μτφ. Μανώλης Πιμπλής, εκδόσεις Πόλις, Αθήνα 2019.

4/ 5. Η Ελληνική Επανάσταση I και II

W. St Clair, *That Greece Might Still Be Free. The Philhellenes in the War of Independence*, Cambridge: Open Book Publishers 2008.

Δ. Δημητρόπουλος, Χρ. Λούκος, Π. Μιχαηλάρης (επιμ.), *Όψεις της Επανάστασης του 1821. Πρακτικά Συνεδρίου*, Αθήνα: ΕΜΝΕ-Μνήμων, 2018.

Ό. Κατσαρδή-Hering (επιμ.): *Οι πόλεις των Φιλικών: οι αστικές διαδρομές ενός επαναστατικού φαινομένου. Πρακτικά Ημερίδας*, Αθήνα, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 2018.

A. Καρακατσούλη, *«Μαχητές της Ελευθερίας» και 1821. Η Ελληνική Επανάσταση στη διεθνή της διάσταση*, Αθήνα: Πεδίο 2016.

N. Κοταρίδης, *Παραδοσιακή Επανάσταση και Εικοσιένα*, Αθήνα, Πλέθρον, 1993.

Σ. Μποζίκης, *Ελληνική Επανάσταση και Δημόσια Οικονομικά. Η συγκρότηση του ελληνικού εθνικού κράτους, 1821-1832*, Αθήνα: Ασίνη 2020.

Σ. Ματθαίου, Α. Σφοίνη, Μ.-Χ. Χατζηγιάννου (επιμ.), *Εθνικά κινήματα και Φιλελληνισμός. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου*, Αθήνα: ΕΙΕ/ΙΕΕ 2022.

Π. Πιζάνιας (επιμ.), *Η Ελληνική Επανάσταση του 1821. Ένα ευρωπαϊκό γεγονός*, Αθήνα: Κέδρος 2009.

N. Ροτζιώκος, *Οργανώνοντας την Επανάσταση του 1821. Η Φιλική Εταιρεία, ο Χριστόφορος Περραιβός και τα αυτοκρατορικά συνωμοτικά δίκτυα στην Ανατολική Μεσόγειο*, Αθήνα: Εκδόσεις ΕΑΠ 2021.

R. Stites, *The Four Horsemen. Riding to Liberty in the Post-Napoleonic Europe*, Oxford: Oxford University Press 2014.

Δ. Τζάκης, *Η μεταστροφή του Καραϊσκάκη. Από τον κλεφταρματολό στον επαναστάτη*, Αθήνα: Εκδόσεις ΕΑΠ 2021.

6. Ο δρόμος προς την Οκτωβριανή Επανάσταση

Orlando Figes, *A People's Tragedy: The Russian Revolution* – centenary edition with new introduction, The Bodley Head, London, 2017

Dominic Lieven, *The end of Tsarist Russia: the march to World War I and revolution*, Penguin Books, New York, 2016

Robert Service, *The Russian Revolution 1900-1927*, Palgrave Macmillan, Basingstoke, 2009

// ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ, 1900-1927, Μετάφραση Τρ.Παπαϊωάννου, Εκδόσεις Οκτώ, Αθήνα, 2017

Steve Smith, *Russia in Revolution: An Empire in Crisis, 1890 to 1928*, OUP, Oxford, 2017

Peter Waldron, *The End of Imperial Russia, 1855-1917*, Palgrave Macmillan, Basingstoke, 1997